

RESERVILÄISLIITTO

**Julkaisuvapaa
7.5.2017 kello 13.00**

Reserviläisliiton puheenjohtajan Ilpo Pohjolan juhlapuhe Lapin Reserviläispiiri ry:n 60-vuotisjuhlassa 7.5.2017, Lapin yliopisto

Kunnioitetut sotiemme veteraanit, juhlihan piirin arvoisa herra puheenjohtaja, hyvät naiset ja miehet

Olemme tänään kokoontuneet Lapin yliopiston harjoittelukoululle juhlimaan Lapin Reserviläispiirin kuusi vuosikymmentä vuotta kestänyttä taivalta. Vuonna 1957 perustettu piiri yhdistää maakunnassa toimivia Reserviläisliiton jäsenyhdistyksiä, joita eri puolilla Lappia toimii peräti 15 kappaletta. Henkilöjäseniä näissä yhdistyksissä oli nyt vuodenvaihteessa noin 1.400.

Aluksi hieman juhlihan piirin perustamisen historiallisesta viitekehyksestä. Suomi siirtyi lopullisesti sotien jälkeiseen aikaan vuosien 1947-1948 tapahtumien myötä ja sisäpoliittinen ilmapiirimme rauhoittui. Tämän myötä myös vapaaehtoinen maanpuolustustyö tuli taas mahdolliseksi. Ennen sotia toimineita reservin aliupseeriyhdistyksiä alkoi pikkuhiljaa heräillä henkiin ja niiden vanavedessä perustettiin uusia yhdistyksiä eri puolelle maata.

1950-luvun puolivälissä niitä oli toiminnassa jo useita kymmeniä ja tuli aika perustaa keskusjärjestö. Reservin Aliupseerien Liitto näki päivänvalon huhtikuussa 1955. Liiton perustaminen kiihdytti paikallisten yhdistysten perustamista ja seuraavan kymmenen vuoden aikana syntyi yli sata uutta reservin aliupseeriyhdistystä. Samalla sai alkunsa maakunnallisten piirien verkosto, johon kuului myös Lapin piiri. Näiden tehtävänä oli ohjata

ja koordinoida toiminta-alueensa reservin aliupseeriyhdistysten toimintaa.

Nykyisin Reservin Aliupseerien Liitto tunnetaan paremmin nimellä Reserviläisliitto ja sen jäsenyys on avoin kaikille täysi-ikäisille Suomen kansalaisille. Tämä linjantarkistus on nostanut jäsenmääräämme noin kolmanneksen. Samalla Reserviläisliitosta on miehistön ja naisten mukaantulon johdosta Suomen selkeästi suurin maanpuolustusjärjestö. Kasvu jatkuu yhä ja viime vuoden lopulla olimme jo 37.000 jäsenen rajapyykin tuntumassa.

Jäsenkehitys on vuosien varrella vaihdellut paljon eri puolilla maata. Täällä Lapissa kokonaisjäsenmäärä on viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana noussut lähes viidenneksen. Yksinomaan viime vuonna mukaan toimintaan tuli lähes sata uutta jäsentä.

Tämä kehitys kertoo hyvin toimivasta ja hienosti hoidetusta piiristä. Kiitos siitä kuuluu piirihallitukselle sekä piirin puheenjohtajalle ja toiminnanjohtajalle sekä tietysti piirin jäsenyhdistyksille. Olette kaikki tehneet hienoa työtä, josta haluan liiton puolesta kiittää.

Hyvät kuulijat,

Suomi on sotilaallisesti liittoutumaton maa, jonka puolustusjärjestelmä on rakennettu yleisen asevelvollisuuden ja suuren reservin varaan. Sodan ajan joukkojemme vahvuus on 230.000 henkilöä, joista yli 95 prosenttia koostuu reserviläisistä. Tämän joukon sotilaallisia taitoja ylläpidetään vuosittaisilla kertausharjoituksilla mutta myös laajalla, omaehtoisella

koulutuksella ja toiminnalla, josta vastaa omalta osaltaan Reserviläisliitto sekä sen piirit ja yhdistykset.

Vapaaehtoistoiminnan- ja koulutuksen merkitystä puolustusjärjestelmällemme kuvastaa hyvin esimerkiksi ammuttoimintamme laajuus. Viime vuonna Reserviläisliiton jäsenyhdistysten tilaisuuksissa ammuttujen laukausten määrä ylitti 2,2 miljoonaa, joka on lähes puolet Puolustusvoimissa vuosittain ammuttavasta laukaussmäärästä.

Ampumatoiminnan kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että vasta valmistunut EU:n asedirektiivin maanpuolustuspoikkeama implementoidaan kansalliseen lainsäädäntöön mahdollisimman järkevästi ja käytännön läheisesti sekä reserviläisiä, että muita ammunnan harrastajia kuunnellen. Reserviläisliiton tekemä aktiivinen edunvalvontatyö jatkuu edelleen yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa, toimivan, kansallisen lainsäädännön aikaansaamiseksi. Vapaaehtoiseen maanpuolustuskoulutukseen puolestaan osallistui vuonna 2016 enemmän suomalaisia kuin Puolustusvoimien järjestämiin kertausharjoituksiin. Pitääksemme tämän aktiivisuuden yllä Maanpuolustuskoulutus yhdistyksellä ja reserviläispiireillä tulisi olla yhteinen toimihenkilö reserviläisten aktivoimiseksi ja rekrytoimiseksi näihin koulutuksiin sekä Paikallispataljooniin.

Kuten tiedämme, Suomi ylläpitää edelleen itsenäistä ja koko maan alueen kattavaa puolustusjärjestelmää sekä yleistä asevelvollisuutta, joka on eurooppalaisittain hyvin harvinaista. Valtaosa läntisen Euroopan maista lakkautti asevelvollisuuden tai rajasi sitä merkittävästi Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen. Näissä maissa nykyisenä puolustusratkaisuna on useimmiten pienen ammattiarmeijan ja NATO-jäsenyyden

yhdistelmä. Mikäli reserviä on, se on kooltaan hyvin pieni sekä vapaaehtoiminnan ja -koulutuksen rooli on yleensä vähäinen, jos sitä ylipäätään edes on.

Vaikka sodan ajan joukkojemme koko onkin ajan saatossa pienentynyt, kykenemme edelleen perustamaan eurooppalaisittain suurehkot sodan ajan joukot. Lisäksi sijoittamaton reserviä on yli 600.000 henkilöä, josta voidaan niin päätettäessä muodostaa lisää sodan ajan yksiköitä tai täydentää nykyisiä. Sotilaskoulutuksen saaneita reserviläisiä meillä on enemmän kuin suurvalta Saksassa, kuten Tasavallan Presidentti Sauli Niinistö kertoi Reserviläisliiton järjestämässä tapahtumassa viime vuoden lokakuussa.

Muita puolustuksemme uskottavuuden kannalta tärkeitä tekijöitä ovat laajamittainen varusmiespalvelus ja sitä tukeva naisten vapaaehtoinen asepalvelus, sodan ajan joukkojemme riittävä varustus sekä osaava reservi, josta Puolustusvoimien sodan ajan joukot muodostetaan. Varusmiespalveluksessa kertynyttä osaamista ylläpidetään ja täydennetään kertausharjoituksilla, joita on taas viime ja tänä vuonna järjestetty enemmän kuin pahimpina lamavuosina.

Ukrainan tapahtumien johdosta puolustusjärjestelmäämme on viime vuosina kehitetty vastaamaan muuttunutta tilannetta esimerkiksi mahdollistamalla kertausharjoitusten järjestäminen aiempaa lyhyemmällä varoajalla. Parhaillaan kaavaillaan lakiesitystä tiedustelumme tehostamiseksi sekä esitystä reservipoliisin perustamiseksi. Ensiksi mainitulla pyritään parempaan tilannekuvaan kriisitilanteissa ja jälkimmäisellä siihen, että sisäistä järjestystä ja turvallisuutta kyetään ylläpitämään myös poikkeusoloissa. Molemmat lakiesitykset tulevat tarpeeseen, vaikka toisenlaisiakin näkemyksiä on esitetty.

Eduskunnan käsittelyssä on parhaillaan puolustuselonteko, jossa linjataan puolustuksemme kehittämistä pitkälle 2020-luvulle. Reserviläisliitto oli asian tiimoilta jokin aika sitten Eduskunnan puolustusvaliokunnan kuultavana. Totesimme kansanedustajille, että selonteon peruslinjaukset ovat reserviläisten näkökulmasta kannatettavia mutta joidenkin asioiden osalta tulisi mennä vielä pidemmälle.

Olenlaisin asia on puolustusbudjettimme taso. Selonteossa esitetään puolustusbudjettia nostettavaksi vuosittain 55 miljoonaa euroa kasvaneiden, operatiivisten kulujen kattamiseksi. Lisäksi esitetään, että materiaalihankintoihin pari vuotta sitten tehty 150 miljoonan euron tasakorotus säilytetään jatkossakin. Nämä korotukset ovat kuitenkin minimitasoa ja niillä selvitään vain muutama vuosi eteenpäin.

Vasta merkittävästi suurempi korotus ratkaisisi itse perusongelman eli puolustusbudjettimme liian alhaisen tason. Liitto onkin esittänyt tavoitteeksi, että puolustusmenot olisivat jatkossa noin 1,9 prosenttia bruttokansantuotteesta nykyisen 1,5 prosentin sijasta. Käytännössä tämä tarkoittaisi noin 3,6 miljardin euron vuosittaista puolustusbudjettia, jolla kyettäisiin ylläpitämään nykyistä puolustusjärjestelmäämme pitkälle tulevaisuuteen.

Kiinnitimme Eduskunnassa huomiota myös sodan ajan vahvuuteen. Selonteon mukaan Puolustusvoimien sodan ajan joukkojen määrää kasvatetaan viidennes eli joukkojen vahvuus nousisi nykyisestä 230.000 henkilöstä 280.000 henkilöön. Mielestämme sodan ajan vahvuutta pitäisi vastata paremmin muuttunutta tilannetta Suomen lähialueilla.

Sodan ajan vahvuutta tulisi mielestämme nostaa 300 000 henkilöön, ensisijaisesti kasvattamalla paikallispataljoonien lukumäärää. Näillä pataljoonilla parannetaan edelleen puolustuksemme valtakunnallista kattavuutta valvomalla alueita, suojaamalla kohteita, perustamalla muita sodan ajan joukkoja sekä tukemalla muita viranomaisia. Nämä ovat aivan keskeisiä tehtäviä koko puolustusjärjestelmämme kannalta, joiden hoitaminen näkemyksemme mukaan edellyttää kolmea Paikallispataljoonaa kussakin maakunnassa nykyisen yhden sijaan.

Paikallispataljoonien määrän lisäämisen lisäksi niiden nopea kutsuminen saattaa olla kriisin lopputuloksen kannalta ratkaisevassa asemassa. Ehdotankin, että niiden toimintaan voisi hakea mallia Vapaapalokunta toiminnasta, jossa joukko saadaan jalkeille mieluummin minuuteissa, kuin päivissä.

Paikallispataljooniin sijoitettujen henkilöiden tulisi ensisijaisesti olla vapaaehtoisia, Reserviläisliiton ja muiden maanpuolustusjärjestöjen aktiivijäseniä, jotka pitävät itse yllä omaa ampumataitoaan, fyysistä kuntoaan ja sotilaallista osaamistaan sekä, jotka tuntevat hyvin pataljoonansa toiminta-alueen ja -olosuhteet. Uskomme, että tämä on tehokkain ja edullisin tapa lisätä puolustuksemme tehoa sekä toimintavalmiutta ja -nopeutta.

Muistutimme Puolustusvaliokuntaa, että jokaisen reserviläinen tulisi saada kertausharjoitus- tai muuta lisäkoulutusta omaan sodan ajan tehtäväänsä vähintään viiden vuoden välein. Lisäksi huomiota tulisi kiinnittää siihen, että sodan ajan yksiköt säilyvät mahdollisimman pitkälle koulutuskokoonpanossaan.

Myös muihin kuin perinteisiin, sotilaallisiin uhkiin tulee varautua nykyistä paremmin. Näitä ovat mm. informaatiovaikuttaminen, verkkohyökkäykset, terroriteot ja muu toimintaa, joilla pyritään lamauttamaan yhteiskunnan toiminta. Puolustuksessa tulisikin huomattavasti nykyistä paremmin huomioida kokonaisturvallisuusnäkökulma ja kriisivalmiutta tehostaa vahvistamalla myös muita kuin Puolustusvoimien organisaatiota. Kriisitilanteessa toimintavastuullisille siviiliviranomaisille tulisi rakentaa poikkeusolojen reserviorganisaatio ja sijoittaa henkilöt siihen ennakkoon. 670 000 sijoittamattoman reserviläisen joukosta löytynee näihin organisaatioihin säännöllisesti harjoitteleva reservi.

Paikallispuolustuksemme ja yleisen kriisivalmiutemme vahvistaminen on myös puolustuksemme uskottavuutta lisäävä signaali, joka varmasti noteerataan maamme rajojen ulkopuolella. Se osoittaa kaikkiin ilmansuuntiin sen, että me suomalaiset aiomme pitää itsenäisyydestämme kiinni ja tarvittaessa taistella sen puolesta kaikissa olosuhteissa.

Erityisesti Barentsin alueen strategisen merkityksen kasvaessa, Lapissa koko maan puolustamisen merkitys korostuu. Lapin laaja maantieteellinen alue lännen ja idän välissä on Suomen kannalta haasteellinen ja tärkeä alue, jonka hallussa pidolla kriisin aikana on omat erityispiirteensä. Toivomme, että paikallisilla vapaaehtoisilla reserviläisillä on tässä tilanteessa merkittävä ja kasvava rooli.

Arvoisa juhlayleisö,

Reserviläisliiton puolesta haluan kiittää kutsusta tähän tapahtumaan ja samalla onnitella vielä kerran tasavuosisijuhlaansa viettävää Lapin piiriämme. Olette jo kuuden vuosikymmenen ajan tehneet merkittävää työtä puolustuksemme hyväksi vapaaehtoisen

maanpuolustustyön saralla. Toiminnallanne on ollut aina merkitystä ja se on edelleen tärkeää.

Toivotan teille paljon onnea sekä voimia jatkaa arvokasta työtänne itsenäisen isänmaamme hyväksi myös tulevaisuudessa. Muistoksi tästä tilaisuudesta luovutan Lapin Reserviläispiiri ry:lle liiton standardin. Pyydän piirin puheenjohtajaa vastaanottamaan huomionosoituksen.